1948 04 11 · Agentūrinis pranešimas apie šeimą

Lietuvos ypatingasis archyvas · rusų kalba

Dokumento skeną galima pamatyti LGGRTC virtualioje parodoje „Aš iš savo žemės nė žingsnio“: virtualios-parodos.lt/kazimieraitis/#section-41. Šiame faile – iššifruotas tekstas ir vertimai.

Apie dokumentą

Ranka rašytas MGB agento (šaltinio) slapyvardžiu „Kam“ pranešimas, kurį priėmė MGB vyresnysis operatyvinis įgaliotinis kapitonas Sinicynas. Agentas, prisidengęs namų dokumentų patikrinimu, lankėsi Vitkų šeimoje ir kalbėjosi su Genovaitės Vitkienės motina Grabauskiene. Pranešime išvardyta šeima ir numatytos priemonės – apklausti kaimynus, surinkti duomenis ir užvesti šeimai įskaitos bylą. Tai vienas pirmųjų dokumentų, nuo kurių prasidėjo šeimos trėmimo procedūra.

Iššifruotas tekstas · rusų k.

Агентурное донесение.

Принял: ст. о/уполн. КО МГБ капитан Синицын. 11.4.48.
Источник: „Кам“

6 апреля сего года источник под предлогом проверки домовых документов посетил семью бывшего подполковника-инженера литовской армии Виткуса Иозаса и побеседовал с матерью жены Виткуса Грабаускене, проживающей в этом же доме по ул. Пленто(?) д. № 5. В процессе беседы Грабаускене рассказала, что ее дочь – Виткене Геновайте в июне 1946 года была арестована органами МГБ на два месяца за то, что ее муж Виткус находился в действующей банде и был убит в Вильнюсском крае.

Источнику известно, что семья Виткуса Иозаса состоит:
1. жена – Виткене Геновайте д. Казио, 1904 года рождения, уроженка гор. Рига, Лит. ССР, работает учительницей в школе № 30.
{ranka, raudonai apibraukta: 2.} мать жены – Грабаускене Бригита д. Леоно(?), 1871 г. рождения.
3. сын – Виткус Витаутас 1930 г. рождения.
4. сын – Виткус Рингаудас 1933 г. рождения.
5. сын – Виткус Альгирдас 1934 г. рожд.
6. сын – Виткус Каститис 1937 г. рождения.
7. дочь – Виткуте Юрате 1937 г. рожд.
8. сын – Виткус Людас 1944 г. рождения.

Мероприятия: Допросить 1–2х свидетелей из числа лиц, проживающих по соседству с Виткене: 1) О службе ее мужа в литовской армии
2) О его причастности к банде.
Собрать установочные данные на Виткуса И. и запросить Вильнюсский уездный отдел МГБ о причастности Виткуса к банде и материалы, подтверждающие уничтожение при проведении чекистско-войсковой операции.
На семью Виткуса И. завести учетное дело.

Верно: Пом. о/уполн. КО МГБ мл. л-т Каменских.

Vertimas į lietuvių k.

Agentūrinis pranešimas.

Priėmė: KO MGB vyr. operatyvinis įgaliotinis kapitonas Sinicynas. 1948-04-11. Šaltinis: „Kam“.

Šių metų balandžio 6 d. šaltinis, prisidengęs namų dokumentų patikrinimu, aplankė buvusio Lietuvos kariuomenės pulkininko leitenanto inžinieriaus Juozo Vitkaus šeimą ir pasikalbėjo su Vitkaus žmonos motina Grabauskiene, gyvenančia tame pačiame name Plento(?) g. Nr. 5. Pokalbio

metu Grabauskienė papasakojo, kad jos dukra Genovaitė Vitkienė 1946 m. birželio mėn. buvo MGB organų suimta dviem mėnesiams už tai, kad jos vyras Vitkus buvo veikiančioje gaujoje ir buvo nužudytas Vilniaus krašte.

Šaltiniui žinoma, kad Juozo Vitkaus šeimą sudaro:
1. žmona – Genovaitė Vitkienė, Kazio d., gim. 1904 m., kilusi iš Rygos, „Liet. TSR“, dirba mokytoja 30-oje mokykloje.
2. žmonos motina – Brigita Grabauskienė, Leono(?) d., gim. 1871 m.
3. sūnus – Vytautas Vitkus, gim. 1930 m.
4. sūnus – Rimgaudas Vitkus (užrašyta „Рингаудас“), gim. 1933 m.
5. sūnus – Algirdas Vitkus, gim. 1934 m.
6. sūnus – Kęstutis Vitkus (užrašyta „Каститис“), gim. 1937 m.
7. dukra – Jūratė Vitkutė, gim. 1937 m.
8. sūnus – Liudas Vitkus, gim. 1944 m.

Priemonės: apklausti 1–2 liudytojus iš Vitkienės kaimynų: 1) apie jos vyro tarnybą Lietuvos kariuomenėje; 2) apie jo dalyvavimą gaujoje.
Surinkti nustatomuosius duomenis apie J. Vitkų ir paprašyti Vilniaus apskrities MGB skyriaus informacijos apie Vitkaus dalyvavimą gaujoje bei medžiagos, patvirtinančios jo sunaikinimą per čekistinę karinę operaciją.
J. Vitkaus šeimai užvesti įskaitos bylą.

Tikra: KO MGB operatyvinio įgaliotinio padėjėjas jaun. leitenantas Kamenskichas.

Vertimas į anglų k. · English translation

A handwritten MGB informant report by the source codenamed "Kam", received by Senior Operative Captain Sinitsyn on 11 April 1948. The informant visited the Vitkus family under the pretext of checking house documents and listed its members. The report proposes questioning neighbours and opening a registration file on the family – the first step towards their deportation.

Agent report. Received by: Senior Operative Officer, KO MGB, Captain Sinitsyn, 11.4.48. Source: "Kam".

On 6 April of this year, under the pretext of checking house documents, the source visited the family of Juozas Vitkus, former lieutenant colonel and engineer of the Lithuanian army, and talked to Vitkus's mother-in-law Grabauskienė, who lives in the same house at No. 5 Plento(?) Street. During the conversation Grabauskienė said that her daughter Genovaitė Vitkienė had been arrested by the MGB for two months in June 1946 because her husband Vitkus was in an active band and had been killed in the Vilnius region.

The source knows that the family of Juozas Vitkus consists of: 1) wife – Genovaitė Vitkienė, daughter of Kazys, born 1904 in Riga, "Lith. SSR", works as a teacher at School No. 30; 2) wife's mother – Brigita Grabauskienė, daughter of Leonas(?), born 1871; 3) son Vytautas, b. 1930; 4) son Rimgaudas, b. 1933; 5) son Algirdas, b. 1934; 6) son Kęstutis, b. 1937; 7) daughter Jūratė, b. 1937; 8) son Liudas, b. 1944.

Measures: question 1–2 witnesses among Vitkienė's neighbours: 1) about her husband's service in the Lithuanian army; 2) about his involvement in the band. Collect identification data on J. Vitkus and request from the Vilnius county MGB department information on his involvement in the band and materials confirming his elimination during a Chekist-military operation. Open a registration file on the family of J. Vitkus.

True copy: Assistant Operative Officer, KO MGB, Junior Lieutenant Kamenskikh.

Pastabos

• „KO MGB“ – santrumpa neiššifruota dokumente; pagal kitus šios bylos dokumentus tikėtina Kauno (miesto/apskrities) MGB skyrius, bet tai neužtikrinta.

• Gatvės pavadinimas ranka parašytas neaiškiai („Пленто“/„Пянто“); 1948-05-05 nutarime spausdinta „ул. Пленто № 5“, Aleksoto–Panemunės priemiestis, Kaunas.

• Klaidos originale: Vitkus vadinamas pulkininku leitenantu (1948-05-05 nutarime – pulkininkas); žuvimo vieta nurodyta „Vilniaus krašte“; Ryga priskirta „Liet. TSR“; vienas sūnus įrašytas kaip Algirdas (kituose dokumentuose – Algimantas).

• Nr. 2 eilutėje skaičius apibrėžtas raudonu pieštuku (Grabauskienė į trėmimo sąrašą vėliau neįtraukta).

Iššifravo ir išvertė kazimieraitis.lt, 2026 (rusų → lietuvių → anglų k.). Šaltinis: Lietuvos ypatingasis archyvas, Lietuvos ypatingasis archyvas. Neaiškiai įskaitomos vietos pažymėtos [laužtiniuose skliaustuose] arba (?).